Anul al 62-lea
8 PAGINI

EXEMPLARUL 30 LEI
Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 1 Luni 1 Ianuarie 1945
8 PAGINI

ABONAMENTE
UNIVERSUL
PROVINCIA
Lei 1000 pe 3 luni
Lei 2000 pe 6 luni
Lei 3800 pe 12 luni
CAPITALA
Lei 1100 3 luni
Lei 2100 6 luni
Lei 4000 12 luni
AUTORITĂŢI
Lei 5500 pe an

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

ABONAMENTE
UNIVERSUL COPIILOR
6 l. 700-12 l. 1200 lei
ZIARUL ŞTIINŢELOR
6 l. 900-12 l. 1600 lei
VESELIA 6 l. 650-12 l. 1150 lei, TR. SUFLET
6 l. 500 lei
12 l. 980 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR
ION LUGOSIANU

AN NOU

Pentru a şasea oară un an învechit face loc unui an nou, în cursul uriaşei încăerări universale, în care generaţia noastră are durerosul privilegiu să sângere, să plângă, să pătimească şi să spere.

Anul, care s'a sfârşit, va fi desigur cel din urmă an întreg de sânge şi de ruină, iar dela anul, care începe, aşteptăm să fie începutul unei ere noi, al unei lumi mai bune şi mai drepte, zămislite într'o aprigă şi îndelungată suferinţă.

De milenii întregi, cugetul omului creat să-şi câştige pâinea cu sudoarea frunţii şi să-şi apere pământul şi copiii cu preţul sângelui, se leagănă între amărăciunea prezentului şi nădejdea viitorului, într'o lume, în care războiul şi suferinţa au avut mai des cuvântul decât pacea şi bucuria.

Năzuinţa spre mai bine a omenirii, privirile îndreptate spre cer ale celor ce cred, lupta pentru un ideal moral mai înalt şi pentru bună starea tuturor a celor cari caută fericirea pe pământ în noi formule de organizare socială şi politică, descoperirile binefăcătoare ale unei ştiinţe în progres neîncetat, ni-ar fi îndreptăţit, la această jumătate a celui de al 20-lea secol, să sperăm într'o altă viaţă şi într'o altă ordine morală, decât cele trăite de înaintaşii noştri în sbuciumata istorie a lumii.

Spiritul de cucerire nesătul, orgoliul dement şi ambiţia criminală a câtorva oameni, cu complicitatea acoliţilor lor seduşi de aceleaşi visuri bolnave de lacomă grandomanie şi conduşi de aceleaşi concepţii de brutală şi tiranică autoritate, au îngrămădit însă de cinci ani şi jumătate ruina, moartea şi dezolarea de-a-lungul unui continent cu drept cuvânt mândru de strălucirea, pe care a dat-o gândirii umane şi de înălţimea, la care ridicase civilizaţia lumii.

In cursul veacurilor, ce vor veni, peste judecata şi condamnarea contemporanilor, îi va urmări blestemul nesfârşit al generaţiilor viitoare şi-i va apăsa, necruţătoare şi eternă, osânda fără părtinire a istoriei, ale cărei pagini le-au umplut de sânge, de crimă şi de masacru.

Aceeaşi istorie va cinsti în schimb, ca şi noi astăzi, pe cei cari au căzut în luptă pentru mântuirea libertăţii şi drepturilor omului la o viaţă mai bună, pe cei cari au suferit în existenţa, în familia şi în bunurile lor pentru crearea unei lumi mai drepte, pe cei ce se trudesc — dela cel mai ilustru om de Stat până la cel mai modest dintre muncitori — pentru victoria civilizaţiei, pentru o morală nouă şi pentru asigurarea unei păci trainice şi cinstite.

Cu prilejul anului, care începe în aceeaşi tragedie universală, ca şi anii trecuţi, gândurile noastre se îndreaptă în primul rând, cu căldură şi recunoştinţă, spre cei ce luptă, spre cei ce suferă, spre cei ce muncesc. De la jertfa lor aşteptăm o lume mai bună. Suferinţa lor va crea poate pentru copiii noştri împrejurări de viaţă mai prielnice, în care ei să surâdă cu bucurie existenţei, eliberaţi de teamă, de lipsuri, de obsesia războiului şi a tiraniei.

Cu acea speranţă răbdătoare, care reînvie în inimile oamenilor, după cele mai mari dureri, aşteptăm de la anul cel nou să ne aducă biruinţa şi pacea şi să însemne pentru indivizi şi pentru popoare începutul unor vremuri noi de libertate, de dreptate, de ordine morală şi socială mai bună, în fine începutul reclădirii unei civilizaţii, care trebue să fie mai înţeleaptă şi mai trainică de cât cea de eri. Şi în zorile acestei refaceri a lumii, care se întrevăd în negura zilelor de mâine, cel mai cald dintre gânduri ni se îndreaptă spre viitorul acestui neam, încrezător în ursita naţiunii noastre, care dă azi o largă contribuţie la suferinţa şi la lupta comună a Naţiunilor Unite. Suferind, muncind, jertfind, dovedind că ştie să lupte şi să moară, ea şi-a afirmat dreptul la viaţă liberă, la dreptate şi la propăşire în viitoarea ordine a lumii.

ORDINUL DE ZI CĂTRE ARMATĂ AL M. S. REGELUI

INALT ORDIN DE ZI Nr. 1 DIN 1 IANUARIE 1945

M. S. REGELE

OSTAŞI,
In pragul noului an primul Meu gând şi al întregului popor român se îndreaptă către voi care sunteţi mândria Ţării noastre. Prin devotamentul şi spiritul de sacrificiu cu care la 23 August aţi răspuns chemării Mele şi a Ţării, voi aţi eliberat România prin strălucite fapte de arme. Prin curajul şi avântul de care faceţi şi acum dovadă, alături de camarazii din glorioasa armată roşie, voi readuceţi Transilvania la sânul Patriei şi cinstiţi drapelul şi numele Ţării.

OSTAŞI,

Impreună cu armatele Naţiunilor Unite voi luptaţi pentru o cauză nobilă care este şi a întregei omeniri. Patria recunoscătoare urmăreşte cu mândrie faptele voastre. Cu încredere desăvârşită în vitejia voastră vă urez izbândă şi La Mulţi Ani!

MIHAI R.

ECONOMIA ROMÂNEASCĂ IN 1944 — 1945

Anul 1944 a fost frământat de grele şi hotăritoare evenimente pentru destinele poporului român. Cum era şi natural, repercusiunile lor s'au resimţit adânc şi în desfăşurarea vieţii economice a ţării, sensibilă totdeauna la orice schimbare de situaţie, în bine sau în rău.

Succesele ofensivei sovietice deplasând puternic frontul în interiorul României, în chip fatal economia naţională a trebuit să suporte direct greutăţile războiului. Regiuni întregi din vecinătatea liniei frontului au fost ca şi scoase din domeniul productiv al ţării, iar exodul populaţiei şi al vitelor extins dela un ţinut la altul, paralel cu evacuările şi dispersările din primăvară şi din cursul verii provocate de intensificarea bombardamentelor aeriene, au contribuit şi mai accentuat la scăderea potenţialului nostru productiv, a şi la uzura şi dezorganizarea mijloacelor de transport.

Acceptarea armistiţiului din 23 August ne-a găsit la această răscruce penibilă de istovire rapidă a forţelor noastre de rezistenţă şi de măcinare a potenţialului economic al ţării.

Actele de răzbunare ale trupelor germane, furia distrugerilor şi prădăciunilor deslănţuită de ele asupra oraşelor şi regiunilor industriale, agricole şi viticole din Moldova, Valea Prahovei, Buzăului, Bucureşti, Banat şi Ardeal, au dat lovitura de graţie reţelei noastre feroviare, instalaţiunilor industriei petrolifere — şi până atunci foarte greu încercată — cum şi celor mai frumoase şi mai bine organizate din exploatările industriale şi agricole ale ţării.

Poporul român a suportat senin calvarul acestor calamităţi, incredinţat că ele sunt trecătoare şi reparabile şi cu conştiinţa că actul dela 23 August înseamnă nu numai salvarea lui în ultima clipă din prăpastia prăbuşirii totale la care 1-ar fi împins dăinuirea alianţei nefaste cu Hitler, dar şi deschiderea perspectivelor pentru o viaţă liberă şi demnă, în cadrul principiilor democratice, alături de marii aliaţi.

Cel mai important şi mai imediat câştig pentru economia ţării româneşti rezultat din actul dela 23 August a fost, incontestabil, ieşirea ei de sub jugul exploatării hitleriste, scuturarea ei de toate grelele şi diabolicele servituţi economice, cu care fusese grevată de dictatura nazistă.

Pe de altă parte şi ca o urmare leală a convenţiei armistiţiului dintre noi şi Rusia Sovietică semnată la 12 Septembrie 1944 şi a luptelor duse de ostaşul român alături de vitejii ostaşi ai armatei roşii, România a redobândit Transilvania de Nord, care, pe lângă bogăţiile ei naturale (forestiere şi miniere), pe lângă industriile în bună parte create şi desvoltate în cursul stăpânirii româneşti, reprezintă în activul românesc acel aport nepreţuit şi neevaluabil pe care-l constitue refacerea unităţii geografice şi economice a provinciei de peste munţi, unitate atât de organic zămislită de Dumnezeu, încât orice fragmentare a ei face cu neputinţă reînchegarea unor nuclee de viaţă temeinică în cuprinsul fragmentelor create artificial în trecutul recent prin dictatul dela Viena.

E adevărat că reintregirea Transilvaniei va aduce în patrimoniul economiei româneşti un aport sensibil, care contribue la întărirea armăturii industriale a ţării şi, prin aceasta, la perfectarea procesului de industrializare a ţării în viitor, care trebue să formeze una din năzuinţele permanente ale politicii economice româneşti.

De altfel, transformările teritoriale suferite de ţara noastră ridică pentru noi o serie de probleme foarte serioase, la clarificarea cărora e bine să ne gândim din timp.

Dacă am rămânea la condiţiunile de până acum de cultură şi producţie agricolă, — ţinând seamă şi de extinderea din anii din urmă a consumului pâinei în mediul rural — am risca să ajungem din ţară excedentară de produse agricole o ţară deficitară, deci nevoită să-şi completeze lipsurile consumului intern prin import din ţările excedentare.

De aci o primă datorie: aceea de a face toate sforţările pentru sporirea şi îmbunătăţirea producţiei în genere. Chiar limitând numai aci problema, încă vom avea de desfăşurat un întreg program de lucru, care nu îmbrăţişează numai nevoia adoptării unor me-

(Continuare in pag. 3-a)

ALTE LOCALITĂŢI DESROBITE DIN CEHOSLOVACIA

MARELE STAT MAJOR AL ARMATEI

COMUNICAT

asupra operaţiunilor din ziua de 30 Decembrie 1944

In regiunea dela Est de Munţii Tatra Mică, toate contra-atacurile inamice au fost sfărâmate de focul infanteriei şi artileriei noastre.

La Nord de Munţii Matra, vânătorii de munte au continuat înaintarea spre Vest, depăşind cu 7—8 km., comunicaţia Losoncz—Salgotarian.

Au mai fost ocupate localităţile: Ragyolc, Csakanyhaza, Kisarany şi Karancsbereny.

In sectorul Budapesta, trupele noastre, în legătură cu cele sovietice, au continuat atacurile asupra rezistenţelor din suburbiile Capitalei maghiare. Suburbana Cirkota, puternic apărată, a fost luată cu asalt după lupte îndârjite de stradă.

La 21 Decembrie, a căzut ca un erou, în luptele depe frontiera muntoasă a Cehoslovaciei, locotenentul colonel Iliuţă Virgil, şeful de Stat Major al unei divizii de vânători de munte.

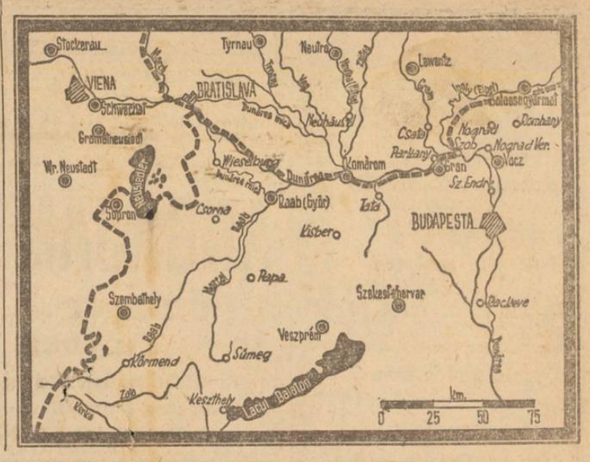

ANUL EXTERN 1944

Dacă evenimentele militare, prin rezultatele lor covârşitoare, au dominat situaţia internaţională transformând radical întregul aspect militar şi dând Naţiunilor Unite în mod definitiv iniţiativa acţiunilor pe toate fronturile, pe plan politic şi diplomatic, anul 1944 n'a fost mai puţin bogat în evenimente de o deosebită importanţă, unele decurgând din înseşi operaţiunile militare, altele în legătură directă cu obiectivele comune ale Naţiunilor Unite pentru continuarea războiului până la victoria definitivă şi pentru pregătirea nouei aşezări a lumii într'un cadru de securitate garantată.

Nu vom face o expunere cronologică a acestor evenimente politice şi diplomatice care au pus în lumină unitatea de vederi şi solidaritatea între Naţiunile Unite. Vom recapitula, în linii generale, faptele şi hotărîrile determinante şi care reprezintă criteriile de orientare ale politicii pe care Naţiunile Unite înţeleg s'o dezvolte.

Faptul principal care trebue subliniat dela început şi care desigur este o consecinţă a faptelor de arme, este reintrarea Franţei în cadrul Marilor Puteri şi rolul important pe care ea îl va avea de jucat de aci înainte, atât în desfăşurarea războiului în faza lui finală cât şi în aşezarea viitoare a lumii. Eliberată de sub dominaţiunea hitleristă prin acţiunea eroică şi unică în analele militare a forţelor anglo-americane şi prin contribuţia efectivă şi plină de sacrificii şi de bravură a forţelor franceze şi a populaţiei civile franceze, Franţa, sub conducerea generalului de Gaulle, şi-a reluat locul ei de mare putere. Acţiunea diplomatică întreprinsă de generalul de Gaulle, prin călătoriile sale în Statele Unite şi în Anglia, prin perseverenţa şi demnitatea atitudinei sale a dus la recunoaşterea guvernului provizoriu ca guvern al Franţei şi la participarea unui reprezentant al Republicii în comitetul dela Londra cu drepturi absolut egale. Franţa a fost astfel situată pe picior de egalitate cu celelalte Naţiuni Unite şi prin însuşi acest fapt, rolul ei în desfăşurarea ulterioară a politicii europene şi mondiale a trecut pe primul plan. Concomitent cu participarea ei activă, prin armată regulată, la operaţiile militare care au purtat drapelul francez din victorie în victorie pe pământul sfânt al Strasburgului, activitatea diplomatică a generalului de Gaulle a continuat în mod intens. Incheerea tratatului de alianţă cu Rusia Sovietică, rezultat al călătoriei generalului de Gaulle la Moscova, constitue un eveniment politic european de cea mai mare importanţă. El poate fi considerat ca o piatră fundamentală a viitoarei securităţi europene şi restabilind politica tradiţională a legăturilor de prietenie franco-ruse, asigură ambelor ţări garanţii solide împotriva oricărei noui încercări de agresiune din partea Germaniei.

Un alt eveniment de ordin general şi de o importanţă capitală a fost vizita făcută de d-nii Churchill şi Eden la Moscova.

S'a putut constata din nou, şi cu acest prilej, hotărîrea Naţiunilor Unite de a menţine neclintită unitatea între ele, de a căuta soluţionarea problemelor internaţionale prin bună înţelegere între ele şi de a înlătura orice impediment care ar putea slăbi această unitate. Una din problemele mai grele a fost acea poloneză. Marea Britanie, Statele Unite şi Rusia Sovietică sunt pe deplin de acord că în interesul însuşi al securităţii europene, trebue să existe o Polonie puternică şi liberă care să opue Germaniei, în cazul când ea ar redeveni în viitor agresivă, rezistenţa forţelor ei. Pentru aceasta şi pentru satisfacerea revendicărilor teritoriale sovietice la graniţa de răsărit a Poloniei, recunoscute ca legitime, Polonia urmează să fie compensată la vest cu teritorii germane. Problema poloneză nu a intrat încă în faza soluţionării ei definitive. Totuşi nimic nu îndreptăţeşte pesimismul şi sforţările comune ale Naţiunilor Unite tind spre o soluţiune împăciuitoare.

Hotărîrea Statelor Unite de a participa cât mai activ la politica mondială şi de a renunţa în mod definitiv la acea politică de izolare care a alcătuit o tradiţie îndelungată, s'a afirmat din ce în ce mai accentuat. Realegerea preşedintelui Roosevelt a consacrat această nouă politică nord-americană şi conferinţa dela Dumbarton-Oaks, unde s'au stabilit principiile şi criteriile nouei organizări a securităţii de după război, au pus în lumină hotărîrea Statelor Unite de a participa efectiv şi cu răspunderi precise la garantarea acestei securităţi. Călătoria întreprinsă de d. Wallace vicepreşedintele Statelor Unite în Europa, vizita sa la Moscova şi întrevederile avute în capitala sovietică au fost prilejul stabilirii unor acorduri de principii în diferitele probleme în legătură cu politica internaţională.

Dezvoltarea operaţiilor militare şi iminenta debarcare a trupelor anglo-americane au impus o prealabilă precizare a atitudinei ţărilor neutre. La adăpostul neutralităţei, Germania continua să se aprovizioneze din diferite ţări neutre cu materii prime pe care le utiliza în industria ei de război. Naţiunile Unite nu mai puteau admite această stare de lucruri şi ele au făcut serioase demersuri pentru a obţine încetarea livrărei de anumite materii prime Germaniei. Situaţia Turciei era în deosebi pe primul plan. Aliată cu Marea Britanie, Turcia a continuat să menţie raporturi cu Germania de care o lega chiar un pact de amiciţie. După ce discuţiile între reprezentanţii militari ai Angliei şi cei turci n'au dus la nici un rezultat şi au fost rupte, raporturile Turciei cu Naţiunile Unite au trecut printr'un moment greu. Anglia şi Statele Unite au încetat orice transport de mărfuri în Turcia şi vii polemici se angajaseră între o parte din presa turcă şi cea britanică. Când Naţiunile Unite au cerut Turciei să înceteze livrările de chrom în Germania, guvernul din Ankara a admis acest mod de a vedea şi a luat măsuri în con-

(Continuare in pag. 2-a)

NOTE

Despre Napoleon, despre scumpete şi despre comisiuni...

Intreaga noastră presă, — reflectând sentimentul unanimităţii cetăţenilor, — a subliniat fenomenul cu deosebire îngrijorător al vertiginoasei şi mereu crescândei scumpiri a vieţii. In adevăr, s'a angajat o cursă nebunească, a sporirii preţurilor, cursă cu perspective cele mai deprimante... Protestele cumpărătorilor abundă, iar plângerile, din ce în ce mai accentuate, sporesc, toate complet justificate.

Este lucru evident că măsura, — singură, — a sporirii salariilor, s'a dovedit un miraj sau un simplu artificiu, care n'a rezolvat nimic. Ea nu putea da rezultatele urmărite, decât numai completată de cealaltă măsură, aceea a stabilizării preţurilor! Care poate fi folosul unei atari măsuri, când azi, câteva respectabile bancnote a 1000 lei nu au puterea de cumpărare a câtorva modeste hârtii a 100 lei de eri?

Ziarele au anunţat că, în ziua de 12 Decembrie, „comisiunea specială pentru stabilizarea preţurilor şi-a încheiat lucrările şi a întocmit cuvenitul proiect de decret lege".

In intervalul dela 12 Decembrie până azi, — când încă nimeni n'a văzut legea, — am avut sărbătorile Crăciunului, prilej pentru un îndrăznet, nepermis, — dar din nenorocire, complet reuşit — atentat al negustorimii contra cumpărătorilor.

Cui se datoreşte această întârziere, care paralizează o bună intenţiune şi creează o stare aproape haotică?...

Pentru cine se cuvine, — şi bine'nţeles fără a face îndelicateţa de a viza personal pe cineva, — notăm aci o amintire, foarte actuală: Napoleon cel Mare, când voia să târăcănească soluţionarea unei probleme, numea o comisiune: când voia s'o amâne la nesfârşit, îi mai adăoga ceva subcomisiuni; când însă voia să rezolve chestiunea, numea un om...

M. Negru

ORDINUL DE ZI CĂTRE ARMATĂ AL D-LUI MINISTRU DE RĂZBOI

Ordin de zi Nr. 1 din 1 Ianuarie 1945

Cu anul care s'a încheiat s'a înscris o nouă pagină în istoria frământată a Ţării noastre scumpe.

O pagină plină de virtuţi naţionale şi ostăşeşti care au aşezat Ţara pe drumul ei firesc într'o binele tuturor.

Luptând fără teamă, împotriva tuturor greutăţilor, dela Majestatea Sa Regele Mihai I, primul ostaş al Ţării, pe al cărui piept străjueşte simbolul celor mai înalte virtuţi ostăşeşti şi până la cel mai tânăr ostaş încercat în luptele de desrobire, nu a existat decât o singură dorinţă: salvarea Patriei, şi un singur consemn: totul pentru Ea.

Cu anul care vine, începem o nouă pagină a istoriei noastre în care armata este chemată cea dintâi ca, prin jertfele, devotamentul şi cumînţenia ei, să scrie cele dintâi rânduri.

Şi sunt sigur că le veţi scrie cu credinţă neîntinată în viitorul frumos al neamului care, aşa cum este el, viteaz, curat, cinstit şi muncitor, trebue să trăiască într'o lume mai bună.

Spre voi sunt ţintite privirile Ţării şi voi reprezentaţi speranţele noastre.

Nimeni astăzi nu se mai îndoeşte că ostaşul român ştie, vrea şi când vrea ceva, nu cupeteşte nici o jertfă în atingerea ţintei sale, [illegible]

Aşa fiind şi călăuziţi de dragostea de ţară, care [illegible] vă urmăreşte cu cele mai fierbinţi gânduri, păşiţi cu încredere pragul noului an şi cu credinţa în Dumnezeu şi viaţa neamului, mergeţi înainte.

La mulţi ani.

Ministrul de război,
General de Corp de Armată
(ss) I. NEGULESCU

OSTAŞI CITAŢI PE ARMATĂ PENTRU VITEJIE

D. general de C. A. Negulescu Ion, ministrul de război, a dat următorul ordin de zi pe armată:

Podul de vase dela Tisa-Lök, construit de Compania 18 Poduri, fiind de o mare importanţă operativă, a fost ţinta unor numeroase încercări inamice de a-l distruge.

In acest scop, în afară de alte mijloace, a încercat să dea drumul la numeroşi corpi plutitori, lemne, stâlpi de telegraf, mine de curent, etc.

In seara de 17 Noembrie 1944, o mină de curent aruncată de inamic, a scăpat măsurilor luate de sistemul de siguranţă al podului instalat în sensul apei, şi împinsă de curent, plutea spre podul de vase.

Soldaţii Croitoru Eftimie, contingentul 1936 şi Stan Gheorghe contingentul 1943, din Compania 18 Poduri, care făceau, în vase, siguranţa apropiată a podului, conştienţi de pericolul ce ameninţa podul, şi-au primejduit viaţa, lovind mina de curent cu cângile, pentru a provoca explozia acesteia înainte de a lovi podul.

Soldatul Croitoru Eftimie a fost omorât pe loc, iar soldatul Stan Gheorghe a suferit o comoţie în urma căreia a rămas surd pe viaţă.

Pentru vitejia şi înalta conştiinţă de luptători, pentru exemplul de jertfă supremă pe altarul Patriei, de care au dat cea mai înălţătoare dovadă, se citează prin ordinul de zi, pe întreaga Armată, soldaţii Croitoru Eftimie şi Stan Gheorghe din Compania 18 Poduri.

COLISEUL

— EDGAR POE —

Model al ânticei Rome! Bogat relievariu de sublime gândiri lăsat Omenirii de veacurile stinse, odinioară falnice şi puternice! Insfârşit, după-atâtea zile de-obositor pelerinaj şi de sete-arzătoare, (sete de izvoarele Ştiinţei care zac în tine), schimbat şi umil, mă prostern înainte-ţi, între umbrele tale, sorbind, într'un suflet, măreţia, tristeţea şi gloria ta!

Imensitate! Veacuri! Chemări de-altădată! Pustiu! Dezolare! Noapte atât de adâncă! Vă simt acum, — vă simt în toată măreţia voastră. O, vrajă mai puternică decât aceea pe care nici un rege al Iudeei n'a răspândit-o vreodată în grădinele Ghetsemani! O, farmec mai viu decât acel al Caldeei uimită citind în liniştitele stele!

Aici, unde căzu un erou, se prăbuşeşte-o coloană! Aici, unde vulturul imperial strălucia ca un soare, acum liliacul cel sumbru îşi face veghea de noapte! Aici, unde părul de aur al femeilor romane fâlfâia în aer, se leagănă trestia şi se clatină scaiul! Aici, unde monarhul se înclina de pe tronu-i puternic, se strecoară, spre cuibul de marmoră, tăcuta şopârlă, sub cornul cel palid al lunii!

Dar vai! Aceste ziduri, aceste arcade potopite de iederă, aceste socluri surpate, aceste coloane înegrite, aceste frize măcinate de timp, aceste cornişe ciuntite, acest naufragiu, toată această ruină, — aceste pietre, vai! aceste palide pietre, sunt oare tot ce ne-a mai rămas Destinului aprig şi mie, sub pasul corosiv al Orelor, din ce-a fost odată vestit şi gigantic?

„Nu toate s'au stins, — îmi răspunde Ecoul, — nu toate! Profetice şi puternice voci se ridică din noi către cei înţelepţi, ca imnul lui Memnon spre Soare. Domnim pe sufletul celor puternici; despotic domnim pe cugetul celor giganţi. Nu suntem fără de viaţă, noi, palide pietre. Nu toată puterea şi nici strălucitorul nostru renume, — nici toată magia pe care-o răsfrângem, — nici toate misterele pe care le deţinem, — nici toate-amintirile pe care le trezim, şi care ne drapează mai măreţ decât gloria, — nu toate s'au stins!"

AL. P. STAMATIAD

PERSPECTIVELE ANULUI 1945

Inainte de 23 August, dela începutul anului şi până la această dată istorică, fiecare zi adăoga îngrijorări noui în sufletele tuturor românilor cari urmăreau evolutia evenimentelor militare. Temerile şi neliniştea populaţiei întregi nu tulburau cu nimic senina inconştienţă a conducătorilor improvizaţi ai regimului antonescian de tristă amintire. Legi puerile, nestudiate, având ca obiectiv chestiuni mărunte, de minimă importanţă, formau preocuparea guvernanţilor, iar la umbra neliniştei publice profitorii de ambele sexe îşi desăvârşeau afacerile veroase în dauna vistieriei publice şi a economiei particulare.

„Patronajul", „Transnistria", oficiile monopolizatoare de materii prime, exclusivismul acordat câtorva beneficiari în domeniul exportului şi importului, traficurile valutare, acestea sunt o parte din capitolele din cari traficanţii au secătuit seva unei ţări sărăcită de război, în timp ce diriguitorii responsabili, apăraţi de o cenzură servilă, se făceau că nu văd că ţara este împinsă spre ultima limită a desnădejdii.

Faimoasele „dispersări" ale autorităţilor şi funcţionarilor publici, abuzurile scandaloase ce s'au făcut de către unii potentaţi ai departamentelor cari s'au îngrijit de transportarea avutului lor propriu, în loc să pună la adăpost averea reală a statului, au scos şi mai mult în evidentă haosul ce domnea în administraţia Statului şi totala lipsă de disciplină şi discernământ în luarea măsurilor de interes general.

In această atmosferă de dublă îngrijorare, ţara — mi-lităreşte ocupată de trupele hitleriste şi administrativ condusă sub directivele inconştienţei şi favoritismului — a trăit cele mai grele clipe din istoria războiului, până ce în ziua memorabilă de 23 August a fost cunoscută bărbăteasca hotărîre a M. S. Regelui Mihai, graţie căreia România a trecut de partea aliaţilor săi fireşti, adică a Naţiunilor Unite alături de cari a luptat în războiul de reîntregire.

In hotărîrea Sa, Suveranul s'a bizuit pe sprijinul partidelor liberal, naţional-ţărănesc, comunist şi social-democrat şi reprezentanţii autorizaţi ai acestor partide d-nii Const. I. C. Brătianu, Iuliu Maniu, Lucreţiu Pătrăşcanu şi Const. Titel Petrescu au intrat în guvernul constituit chiar în acea zi sub preşedinţia d-lui general Sănătescu.

Conform condiţiilor armistiţiului, armatele române, alături de marea şi puternica armată sovietică, au curăţat ţara de elementele hitleriste cari opuneau rezistenţă, le-au svârlit dincolo de frontieră şi au eliberat Ardealul care, potrivit clauzelor acestui armistiţiu, revine în întregime sau în cea mai mare parte, României; armatele române continuă mereu lupta dincolo de frontiera Transilvaniei, în inima Ungariei, la porţile Budapestei, a cărei căderе este certă, contribuind astfel la zdrobirea ultimelor zvârcoliri ale tentativelor de rezistenţă hitleristo-maghiară.

Scuturându-se de teroarea dictatorială ce înăbuşea orice spirit de libertate, România a revenit la Constituţia din 1923, care — între altele — nu face nici-o deosebire de religie şi rasă între cetăţenii ţării. Purificarea aparatului de stat, sancţionarea elementelor vinovate de dezastrul ţării, a celor cari au făcut crima de războiu împotriva celor mai elementare legi ale omeniei ori a celor cari au făcut parte din organizaţii cu caracter pro-hitlerist, sunt preocupările autorităţilor superioare, preocupări netraduse încă — în totalitatea lor — în acte definitive, aşteptate cu nerăbdare legitimă de opinia publică.

După o formaţiune politică de guvern făcută tot de d.

(Continuare in pag. 3-a)

Un mesaj de Anul Nou al d-lui Churchill

Londra, 30 (Rador). — *D. Churchill, în calitatea sa de mare maestru al organizaţiei politice „Liga Primrose", a trimis un mesaj de Anul Nou membrilor acestei ligi, spunând printre altele:*

„Astăzi, intrăm în anul care ne va aduce victoria în Europa.

Inainte de a trece prea multe luni, banda răului, care a dominat atât de mult acest continent nefericit, va fi distrusă.

Până când vom ajunge la acest sfârşit, nu putem să ne înapoem la obiceiurile noastre normale. Ar fi o nebunie tragică să prelungim prin slăbiciune această ultimă fază a agoniei ambiţiei megalomane care s'a revărsat peste lume".

Sorcovele

24608. ed. de capitală